

# ՄԵԼԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլ. կն տարբեր 6 ռուբլ.:

Առանձին համարները 5 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյանի ներդրումները:

Թարգմանությունները գինում են ազատի  
Тифлис. Редакция «Мелк»

Խմբագրատանը բաց է առաջին 10—2 ժամ

(բացի կիրակի և տոն օրերից):

Տարածարարներին ընդունվում է ամեն ժամով:

Տարածարար Միսկինի համար գնում են  
խրատները 2 կոպեկով:

## ԲՈՎԱՆԳԱՎՈՒԹՅՈՒՆ

Թիֆլիսի փոխադարձ կրեդիտի ընկերությունը, Ներքին ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ, Նախկին Մոսկովայի, Ներքին լուսեր—ԱՐՏԱԳԻՆ, ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ, Ցու-  
նատան, Օտար լրագրողները հանգուցեալ կայս-  
րի մասին, Ֆրանսիայ—ԼԵՌԱԳԻՐՆԵՐ—ՅԱՅ-  
ՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, Մեր  
ժողովրդական գրականությունը:

## ԹԻՖԼԻՍԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԿՐԵ- ԴԻՏԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ներկայ տարվայ վերջում կը  
լրանայ մեր քաղաքի փոխադարձ  
կրեդիտի ընկերություն տաս  
տարվայ շրջանը:

Ինչպես յայտնում է ընկերու-  
թյունը իր յայտարարությունում  
մեջ, ներկայ մարտ ամսի 22-ին  
լինելու տարեկան ընդհանուր  
ժողովի մեջ, մի յանձնաժողով,  
որ ընտրված է եղել 1880 թվի  
մարտի 20-ի ընդհանուր ժողովի  
մեջ, կը ներկայացնի իր զեկու-  
ցումը ընկերություն կանոնադ-  
րություն մի քանի նշանադր-  
կետերի փոփոխություն մասին:

Երբ 1872 թվին հիմնվեցաւ  
Թիֆլիսի փոխադարձ կրեդիտի  
ընկերությունը, նա ընդունեց այն  
կանոնադրությունը, որ այն ժա-  
մանակ ընդհանուր էր Ռու-  
սաստանում եղած փոխադարձ  
կրեդիտի բոլոր բանկերի համար:  
Այն ժամանակից յետոյ այդ  
տեսակ հիմնարկությունների օրի-  
նակելի կանոնադրությունը նշա-  
նադր փոփոխությունների են:

## ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Մեր գրականության մեջ արդեն դուրս եկան  
մի քանի երգարաններ, որոնք կը տեսնենք (Մու-  
սայի Հայաստանի, Վերա Հայկական, Սո-  
խայի Հայաստանի և այլ քանի վերնագիր կրող  
երգերի ժողովածուները ինչպես երևում է, չի-  
նալ ժողովածուների կազմիցները, առավել իրանց  
աշխատանքներին այսպիսի հաշվառող հոգի ա-  
նաններ, կանոնում են, եթե կարելի է այսպես  
ասել, նրանց հայացքն, ազդեցությունը:

Ինչպես կարելի է հայտն երգարանը չը կոչվի  
(Մուսայի, Վերա), կամ «Մուսայի Հայաստանի»:  
Ինչպես կարելի է արձանագրել տխուրի մեղա-  
նքը կամ անայն ձևերը, եթե երգարանի պոլիգ-  
լիս կոչվենք (Մուսայի, Վերա) և (Հայաստան):  
Չը կոչվենք (Մուսայի, Վերա) և (Հայաստան):  
Երգարանի տխուրի արձան չեն կարող լինել ու

Թարեկեցաւ, բայց մեր քաղա-  
քի փոխադարձ կրեդիտի բանկը  
պահպանեց սկզբնական կանոնա-  
դրությունը, առանց մոցնելու:  
այն փոփոխությունները, որոնք  
ն օր մալ ասված կանոնադրու-  
թյան մեջ մոցրած են եղել:

Տաս տարվայ ընթացքում  
Թիֆլիսի փոխադարձ կրեդիտի  
ընկերությունը բաւական օգուտ-  
ներ տուեց մեր քաղաքի ֆինան-  
սական և առևտրական շրջան-  
ների գործունեությանը, բայց,  
պէտք է խոստովանել, նա չը  
ստացաւ այն նշանակությունը,  
որ կարելի էր սպասել երբ նա  
հիմնվում էր, չը վայելեց այն  
ժողովրդականությունը, որ կա-  
րող էր վայելել, եթե տարածէր  
իր գործունեությունը աւելի մանր  
կրեդիտի պահանջ ունեցողնե-  
րի մեջ:

Դեռ երբ որ նոր էր հիմնվում  
այդ ընկերությունը մենք յայտ-  
նեցինք մեր միտքը առանձին  
յոգուածով, որի մեջ յոյս էինք  
յայտնում որ մեզ մօտ հիմնվող  
այդ բանկային հիմնարկու-  
թյունը զիստադարձաբար ի նկատի  
կունենայ միջին և մանր կրեդիտի մեջ  
կարօտություն ունեցողներին:

Բայց դժբաղդապէս այսպէս  
չեղաւ. տաս տարվայ ընթաց-  
քում մեր փոխադարձ կրեդիտի  
բանկը իր համար նպատակ էր  
գրել նպատակ իր փոխառու-

թյուններով զիստադարձաբար խոշոր  
կրեդիտի մեջ պահանջ ունեցող-  
ներին, իսկ ամեն տեսակ աշխա-  
տանք կրող, մանր կրեդիտի մեջ  
պահանջ ունեցող բազմութիւնը  
չը կարողացաւ մասնակից լինել  
այդ ընկերություն գործունեու-  
թյան մեջ և դարձեալ մնաց այն  
փաշտառուների շանկերում, որոնք  
հարստահարում են աշխատողին,  
նրան թէ ահագին տոկոսներով  
փող տալով, և թէ ուրիշ կողմից  
աննշան տոկոսներ տալով նրա  
խնայողություններին:

Եւ շատ անգամ նոյն իսկ այն  
անձինք, որոնք համեմատաբար  
էական կրեդիտ էին վայելում փո-  
խադարձ կրեդիտի բանկում, ի-  
րանց կողմից մեծ տոկոսներով  
փող էին տալիս մանր աշխա-  
տողներին բանկի մեջ էական տո-  
կոսներով վեր առած դումար-  
ները:

Մի խօսքով մեր քաղաքի  
մանր աշխատողների բազմու-  
թիւնը տաս տարվայ շրջանում  
ոչինչ օգուտ չը տեսաւ փոխա-  
դարձ կրեդիտի ընկերություն  
հիմնարկությունից: Նրա տուած  
շահը, նրա ունեցած օգուտը մի-  
նաց դարձեալ մեր ունեւոր փոք-  
րամասնություն արտոնություն:

Մենք չը գիտենք թէ ինչ  
տեսակ կը լինի ներկայ մարտի  
22-ի ընդհանուր ժողովին մի  
տարի առաջ ընտրված յանձնա-

նալ մարզու արտի զգացմունքները չեն կարող  
արտայայտել Վեր առէք, ընթերցող, այդ ժող-  
վածուներից որը ցանկանում էք և մեր աչքի  
առաջին կը բացվի մի հիմնադր բանաստեղծա-  
կան տեսարան: Դուք կը տեսնեք, ինչպէս պ-  
Պ. Պաշտանը իրեն նախելու ինտ պոզուցիա  
արած, թե թեք տուած աղուածի քայլերով  
նեմում է. ինչպէս պ. Ե. .... նա ու մալ է  
լինում իր անողորմ ու քարաքար սիրելի  
առաջ. ինչպէս նա ազգաւոր երկաստորը  
օտար հիւսիսում, ինչի Հայաստանից, մերում  
է զեղեցիկ բնականային համարը և սերը, պա-  
նելով իր սիրտը—մարդկային ամենամեղ զան-  
նը—նա ազգային համար, որի պատկերը, հաշ-  
մում է նրան ամեն տեղ և երևում է մինչև ան-  
գամ կարմիր գինով լիք բոժակում Վերապէս  
կը տեսնեք ինչպէս նայոց լիքի բանաստեղծը  
կանգնած այս շքեղատեսիլ ու զգայուն (СЕН-  
ТЕНАЛІСМ) բանաստեղծական տեսարանի վրա  
և չը գտնելով մի միջնորդանք նայոց ներկայ  
կենտրոնի մեջ, աչքի արտառումը է թափում հին  
Հայաստանի աւերակների և փառաւոր անցնալի  
վրա և իրար տեղը կուրացնում է իր առանց  
էն էլ ճշգրտում և թարգմանով լիք աչքերը:  
Տեսնում էք, ընթերցող, որքան ազգասիրտ, ինչ-  
որքան բանաստեղծութիւն և զգայուն (СЕНТЕНА-  
ЛІСМ) սեր են պարունակում իրենց մեջ մեր  
երգերի ժողովածուները:

Եթէ դուք նշարիա նալ էք, խառնութեամբ  
պատ էք պահում շորեքարաթ ու ուրբաթ, սի-  
րում էք առան ու փառ, ուրախացէք և զուար-  
նացէք այս տեսարանով: Անդրդոյն փառք

ժողովի զեկուցումը, բայց չենք  
կարող մեր ցանկութիւնը չը  
յայտնել, որ կանոնադրութեան  
մեջ արած փոփոխութիւնների  
շարքում մոցրած լինէին այն  
կարեւոր կէտերը, որոնք այսու-  
հետեւ թոյլ տային քաղաքիս  
փոխադարձ կրեդիտի բանկին  
նպատուող լինել ոչ թէ միայն  
մեր ֆինանսական և առևտրա-  
կան բարձր և միջին դասակար-  
գերի համար կրեդիտը վայելելու,  
բայց և միջոց տային և քաղա-  
քիս մանր աշխատողների ահա-  
գին մեծամասնութեանը վայելե-  
լու այդ կրեդիտը:

Տեսնենք մարտի 22-ի տարե-  
կան ընդհանուր ժողովը ինչ վե-  
ճիւ կը տայ մեր առաջարկած  
հարցին:

Գ. Ա.

## ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՄՈՍԿՎԱՅԻՑ

Մարտի 12-ին

Շատապէս եմ հաղորդել ձեզ այն երեք օգ-  
տուէտ հիմնարկութեանց մասին, որոնք վերջա-  
պէս հաստատվեցան տէրութեան կողմից և ո-  
րոնց բարեբար ազդեցութիւնը համարաւոր  
ուսանողութեան վրա շատ մեծ է լինելու:

Ամիս 16-ին բացվելու է Մոսկովայի համալ-  
սարանի ուսանողական և աշխատանք  
(УЧЕНИТЕЛЬСКАЯ) Յայտնի է, որ վերջին ժամա-  
նակվայ տասնիկ թանգութիւնը առանձին ծան-  
րութեամբ մեկն և մեկում է մանուսկր քաղա-

ժողովուրդն է անուանում «Եւ ծանաց (Եւ-  
ծաց) դիքը» (СВЕТЛОЕ БРАДО), ազգայինը,  
ձեւերը, — նմանապէս էլ մեր երգարանների կազ-  
միչները աւելորդ են համարում ուսուցչութիւն  
դարձնել մեր ժողովրդական բանաստեղծութեան  
վրա, ինչպէս հարկն է:

Երբ կը թուենք մինչև վերջը բոլոր քաղցրա-  
նայն թաշտանները ու նուագարանները, որոնց ա-  
նունով մեծարում են մեր ժողովածուները, դուցէ  
մի ժամանակ արժանանալ տեսնել, փոխանակ  
(Սոխայի, Վերա) — ի, (Աղաւ. Հայաստանի)  
կամ (Ջուռայի Հայկական) — ներքին Դուցէ այն  
ժամանակ մեր երգարանները նուագեն նալ բար-  
բառով, զուարճանքներով մեր նուրբ անանիները,  
որովհետեւ (ազգաւոր), (զուռնան), (թմբուկը)  
կամ (նուագարան) աւելի հայկական են, քան թէ  
օրինակի համար Մուշուք, որոնց մեր երգարան-  
ների ազգաւոր կազմակերպը, քաշ առավ Սոխայի  
առանձանից հաղորդից, դերում են Հայաստան,  
որի նախ աննալ և ողորմելի մուշուք ոչինչ  
կապ չունեն:

Այս նկատողութիւնից յետոյ զանաւոր մեր  
ժողովրդական կենտրոն: Հայ առաջին ժողովուր-  
դը ինչպէս և ամեն ազգ ունի իր գրականութիւ-  
նը: Ժողովրդական գրականութիւնը կայանում է  
նեանեալ տարիքից:

1. Բանաստեղծական, որը կազմում են զանա-  
զան երգեր պատմական-հերոսական, ծիսական,  
լիթիկական (ЛИТЕЧЕСКАЯ), խղիլիկական և այլն:

II. Առանցութիւններից, առաջիններից,  
առանկներից, որոնք վերաբերում են ժող-  
վրդի պատմութեանը և առհասարակ անցնալին: